

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/60/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5821010246
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Miháliková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5821010246.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Anny Mihálikovej a sudcov JUDr. Moniky Liptákovej a JUDr. Vladimíra Kuráka, na verejnom zasadnutí konanom 21. februára 2023 prejednal odvolania podané obžalovaným J. X., nar. X.X.XXXX a prokurátorom, proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 6T/70/2021 z 20.1.2022 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 6T/70/2021 z 20.1.2022 v časti - vo výroku o treste.

Na podklade § 322 ods. 3 Tr. por., pri nezmenenom výroku o vine rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 6T/70/2021 z 20.1.2022,

obžalovaného J. X., nar. X.X.XXXX v O., trvale bytom Z.,
I. č. XXX/XX, okres B.,

o d s u d z u j e :

Podľa § 157 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák. a § 41 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 24 (dvadsaťštyri) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Tr. zák. obžalovanému ukladá trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 5 (päť) rokov a 7 (sedem) mesiacov.

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného J. X. z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 6T/70/2021 z 20.1.2022 bol obžalovaný J. X. uznaný za vinného z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zák., prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 3 písm. a), c) Tr. zák. a prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. h) Tr. zák., na skutkovom základe, že:

i napriek tomu, že trestným rozkazom Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 0T/107/2019 zo dňa 12.11.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.11.2019, mu bol

za jazdu pod vplyvom alkoholu, okrem iného uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá po dobu 28 mesiacov, dňa 25.7.2020 v čase okolo 23.00 hod. v obci Z., na D. I. číslo XXX/XX, okres B., bez predchádzajúceho súhlasu majiteľky vozidla značky ŠKODA SUPERB ev. číslo NO 471 CM Q. X., nar. XX.X.XXXX, zobral toto motorové vozidlo a po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov ho viedol dňa 26.7.2020 v čase okolo 06.45 hod. rýchlosťou minimálne 132 km/hod., po ceste číslo III/2276 v obci Bobrov, okres Námestovo, a to smerom od obce Zubrohlava k miestnemu kostolu, avšak v dôsledku neprispôsobenia rýchlosti jazdy, v pravotočivej zákrute, prešiel

s vozidlom do protismernej časti vozovky vľavo, následne po prejazde nájazdom chodníka vozidlo vymrštilo na betónový plot bytových domov číslo XXX a XXX, kde pokračovalo šúchajúc sa po vrchu plotu, pritom prednou časťou narazilo do dvoch stromov, na čo vozidlo vymrštilo kolmo nahor a dopadlo na bočnú pravú stranu, pričom spolujazdec vo vozidle, poškodený I. X., nar. XX.XX.XXXX, utrpel otvorenú trieštivú vnútroklbnu zlomeninu dolnej časti ramennej kosti vpravo s posunom kostných úlomkov a vyklbením v lakťovom kĺbe, tržnú ranu pravého lakťa, tržnú ranu hornej pery úst, dvojité tržnú ranu dolnej časti jazyka, odreniny kože tváre a otras mozgu s dobou liečenia minimálne 8 mesiacov, pričom dychovou skúškou vykonanou po dopravnej nehode mu bolo zistené 1,14 mg/l alkoholu v dychu, čím svojim konaním poškodenej Q. X., nar. XX.X.XXXX, na osobnom motorovom vozidle značky ŠKODA SUPERB ev. číslo NO 471 CM, spôsobil škodu

vo výške 15 365,- eur a poškodenému Spoločenstvu obytného domu číslo XXX so sídlom X. číslo XXX, IČO: 36138657 zastúpené predsedníčkou T. G.,

nar. X.X.XXXX, na oplotení, smetných košoch a okrasných stromoch, spôsobil škodu vo výške 2 685,19 eur, čím porušil ustanovenia § 3 ods. 1, 2 písm. a), § 4 ods. 2 písm. d), § 9 ods. 1

a § 16 ods. 1, 4 zákona číslo 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v platnom znení.

Za to súd podľa § 157 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák. obžalovanému uložil úhrnný trest odňatia slobody

vo výmere 14 mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň mu podľa § 61 ods. 1, 2, 3 Tr. zák. uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu po dobu 5 rokov a 7 mesiacov.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní konanom 20.1.2022 vyplýva, že procesné strany sa nevyjadrili k možnosti podania opravného prostriedku.

Dňa 25.1.2022 bolo súdu doručené odvolanie prokurátora proti rozsudku prvostupňového súdu, čo do výroku o treste v neprospech obžalovaného J. X.

(na č.l. 279a súdneho spisu), ktoré prokurátor následne doplnil o písomné dôvody podaním doručeným súdu dňa 11.2.2022 (na č.l. 288-289 súdneho spisu). Z podstatnej odvolacej argumentácie vyplýva, že prokurátor sa s výrokom o treste nestotožnil, tento považuje

za mierny, nakoľko súd uložil či už trest odňatia slobody, ako aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá v podstate pri dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby. Tento záver prvostupňový súd zdôvodnil stanoviskom trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR číslo 44 publikovaného v Zbierke stanovísk č. 5/2017, z ktorého okrem iného vyplýva, že v prípade prijatého vyhlásenia o vine možno mimoriadne znížiť trest obdobne ako v prípade konania o dohode o vine a treste. Súd síce neznižil trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby, ale týmto odôvodnil uloženie trestu pri dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby. V predmetnej veci súd správne vyhodnotil pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností

u obžalovaného, avšak aj v prípade prijatia vyhlásenia o vine mal súd dôsledne skúmať a vyhodnotiť všetky okolnosti prípadu a následne uložiť spravodlivý trest. Zdôraznil, že obžalovaný bol v minulosti právoplatne odsúdený za prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 Tr. zák., že v čase výkonu trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá spáchal ďalší skutok, ktorý je predmetom obžaloby v tejto veci, teda v časti konal

v špeciálnej recidíve vo vzťahu k prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., kde zjavne jeho predchádzajúce odsúdenie nemalo žiadny výchovný vplyv na konanie obžalovaného. Preto sa trest uložený okresným súdom javí ako veľmi mierny, nespĺňajúci zásady generálnej a individuálnej prevencie pri ukladaní trestov. Ďalej poukázal na vysokú mieru opitosti obžalovaného v čase spáchania skutku a skutočnosť, že motorové vozidlo viedol v obci rýchlosťou minimálne 132 km/hod. v čase okolo 06.45 hod., teda v ranných hodinách, kedy, vzhľadom

na letné obdobie, je možné očakávať väčší pohyb obyvateľov po obci. Teda miera ohrozenia zákonom chráneného záujmu na ochrane života a zdravia bola tým výrazne zvýšená a možno hovoriť len o šťastí, že nedošlo k závažnejším a neodvratiteľným následkom. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd v danej veci zrušil odvolaním napadnutý výrok o treste a súčasne sám uložil obžalovanému úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v polovici zákonom stanovenej trestnej sadzby so zaradením obžalovaného na jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia, za súčasného uloženia trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu rovnako v polovici zákonom stanovenej trestnej sadzby.

Dňa 3.2.2022 bolo okresnému súdu doručené odvolanie obžalovaného proti vyššie označenému rozsudku okresného súdu do výroku o treste (na č.l. 285-287 súdneho spisu). Predmetný výrok o treste považuje za nespravodlivý, v rozpore so základnými zásadami trestného práva, nakoľko obžalovaný urobil vyhlásenie o svojej vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. Obžalovaný si je vedomý, že pri autonehode zapríčinil ťažkú ujmu na zdraví a musí za to poniesť trest, ale uloženie nepodmienečného trestu považuje za neprímerane prísne a nespravodlivé. Snažil sa dokázať súdu, že vzhľadom na jeho osobu a doterajší spôsob života je uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody nespravodlivé, ale prvostupňový súd neprihliadol na všetky poľahčujúce okolnosti na strane obžalovaného. Vyhradil si doplnenie odôvodnenia predmetného odvolania po doručení písomného vyhotovenia rozsudku, po oboznámení sa s jeho odôvodnením. Navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. zrušil rozsudok okresného súdu, sp.zn. 6T/70/2021 zo dňa 20.1.2022 a na základe postupu podľa § 322 Tr. por. rozhodol vo veci tak, že obžalovanému uloží podľa § 157 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody, ktorého výkon by podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a § 50 ods. 1 Tr. zák. podmienene odložil a určil primeranú skúšobnú dobu, za súčasného uloženia podľa § 61 ods. 1, 2, 3 Tr. zák. trestu zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá všetkých druhov, resp. by mu súd uložil podľa § 53 Tr. zák. alternatívny trest domáceho väzenia, keďže sú splnené podmienky na jeho výkon. Prílohou odvolania je písomný sľub obžalovaného J. X. k návrhu obhajcu na uloženie alternatívneho trestu domáceho väzenia namiesto nepodmienečného trestu odňatia slobody, vlastnoručne podpísaný obžalovaným (na č.l. 287 spisu).

Podaním doručeným krajskému súdu 8.2.2023 obžalovaný doplnil dôvody podaného odvolania o skutočnosti týkajúce sa náhrady škody (na č.l. 308-314 súdneho spisu). Obžalovaný uviedol, že napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti a pričínil som sa o odstránenie škodlivých následkov trestných činov a náhrady škody tak oznámením udalosti poisťovni, aby mohla plniť po spolupráci s poškodeným, čo poisťovňa aj učinila, ako i tohočasovým splácaním tzv. „regresov“. Je toho názoru, že u neho prevažuje podľa § 38 ods. 3 Tr. zák. pomer poľahčujúcich okolností, za ktoré je nutné považovať aj okolnosti uvedené v § 36 písm. k), l) Tr. zák. Dňa 9.5.2020 dovŕšil 21. rok veku, čo je rozdiel len 2 mesiace od hranice veku blízkeho veku mladistvých a táto skutočnosť mala vplyv na rozumovú alebo vôľovú spôsobilosť, čo je ako poľahčujúca okolnosť uvedená v § 36 písm. d) Tr. zák. Poškodené bytové spoločenstvo, zast. T. G., odškodnil takým spôsobom, že poškodené veci sa dali do pôvodného stavu, vrátane oplotenia a iné nároky na náhradu škody neboli vznesené. Čo sa týka poškodeného p. X., medzi nimi k žiadnej osobitnej dohode o úhrade škody nedošlo, nakoľko si uplatnil nároky v poisťovni, ktorá postupne poškodenému nároky plnila. Obžalovanému bol doručený tzv. „regres“, ktorý podľa dohody s poisťovňou pravidelne spláca, o čom predložil potvrdenie. Stále pracuje ako živnostník, vykonáva stavebné práce a toho času prebieha aj civilné konanie o náhradu škody na základe žaloby poškodeného p. X.. Plneniu sa nevyhýba, je si vedomý, že bude zaviazaný na nahradenie škody rozhodnutím príslušného súdu. Ako dôkaz predložil oznámenie poisťovne z 26.1.2023 dohodu o splácaní dlhu poisťovni. Poznamenal skutočnosť, že obžalovaný a poškodený na oslave poškodeného spoločne požívali alkohol a pod jeho vplyvom sadli obaja do auta. Nepodmienečný trest odňatia slobody uložený napadnutým rozsudkom by znemožnil splácanie škody poškodenému. Dôrazne apeloval na primeranosť a spravodlivosť trestu a zároveň poukázal na vzájomnú súvislosť primeranosti a spravodlivosti trestu ako základných parametrov trestu. Neprimeraný trest nemožno považovať za spravodlivý. Spravodlivým je vždy len primeraný trest. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácie núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupovaniu súdu pri rozhodovaní o treste. V prípade obžalovaného je najprísnejšie trestným nedbanlivostný trestný čin, preto podľa jeho názoru je možné trest odňatia slobody uložený podľa § 157 ods. 2 Tr. zák. v trvaní 14 mesiacov, resp. jeho výkon podmienene

odložiť a určiť primeranú skúšobnú dobu pri súčasnom uložení trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov. Pokiaľ by bol odvolací súd opačného názoru, a teda, že sú dôvody na uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody, navrhol, aby obžalovanému uložil alternatívny trest podľa § 53 ods. 1 písm. b) Tr. zák. Predložil písomný sľub a je si vedomý jeho obsahu. Je si vedomý, že pri autonehode zapríčinil ťažkú ujmu na zdraví, uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody je však neprímerane prísny a nespravodlivým trestom a vzhľadom na jeho osobu a pomery postačuje uloženie navrhnutého alternatívneho trestu. Prílohou odvolania je výzva na zaplatenie plnenia, ktoré v mene obžalovaného plnila poisťovňa vo výške 8 620,- eur, dohoda o splátkovom kalendári a uznaní dlhu z 28.12.2022 a oznámenie stavu splatenia poisťovnej udalosti k 26.1.2023 v celkovej výške 2 211,- eur, pričom treba doplatiť podľa splátkového kalendára sumu 6 409,- eur, výpis zo živnostenského registra na obchodné meno „J. X.“ s dňom vzniku oprávnenia 9.5.2022.

Súčasťou spisu je aj vyjadrenie obžalovaného k odvolaniu prokurátora, doručené súdu 27.4.2022, v ktorom obžalovaný poukázal na dôvody odvolania prokurátora (na č.l. 297-298 súdneho spisu). Obžalovaný prejavil snahu o uzavretie dohody o vine a treste (zápisnica z hlavného pojednávania z 20.1.2022), prokurátor s takým postupom nesúhlasil s tým, že v prípade vyhlásenia viny bude túto skutočnosť zohľadňovať pri návrhu trestu. V záverečnej reči prokurátor navrhol uznať vinu a uložiť obžalovanému nepodmienečný trest v dolnom pásme, pri prevahe priťažujúcich okolností podľa § 37 písm. h) a § 37 písm. n) Tr. zák., so zaradením obžalovaného na jeho výkon do ústavu s minimálnym stupňom stráženia a tiež mu uložiť trest zákazu činnosti vo výmere 70 mesiacov. Prokurátor v odvolaní v rozpore s prednesmi na hlavnom pojednávaní navrhol uložiť obžalovanému úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v polovici zákonom stanovenej trestnej sadzby. Je teda zrejmé, že prokurátor žiadal na hlavnom pojednávaní uložiť trest v dolnom pásme za prevahy priťažujúcich okolností a teraz, naopak, prokurátor tvrdí, že súd správne vyhodnotil pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností u obžalovaného, no vraj nedôsledne skúmal a nevyhodnotil všetky okolnosti prípadu, hoci nič v tomto smere súdu ani sám nenavrhol. Na tomto základe považuje odvolanie prokurátora za nedôvodné a navrhol ho zamietnuť podľa § 319 Tr. por.

Na verejnom zasadnutí v konaní pred odvolacím súdom prokurátorka navrhla, aby odvolací súd v danej veci zrušil odvolaním napadnutý výrok o treste rozsudku prvostupňového súdu a súčasne uložil obžalovanému úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v polovici zákonom stanovenej trestnej sadzby s poukazom na špeciálnu recidívu obžalovaného s tým, že uložený trest zákazu činnosti prvostupňovým súdom spĺňa zákonnú požiadavku. Obžalovaného navrhla zaradiť do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Poškodená Q. X. žiadala čo najnižší trest. Obhajca obžalovaného zotrval na odvolacom návrhu z podaného odvolania, teda aby odvolací súd uložil obžalovanému trest odňatia slobody, ktorého výkon podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. podmienene odloží a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. mu určí primeranú skúšobnú dobu, za uloženia trestu zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá všetkých druhov podľa § 61 ods. 1, 2, 3 Tr. zák., resp. aby súd uložil obžalovanému podľa § 53 Tr. zák. alternatívny trest domáceho väzenia, na ktorý sú splnené všetky podmienky. Obžalovaný požiadal súd o podmienenečný trest odňatia slobody a pripojil sa k návrhu obhajcu.

Krajský súd, ako súd odvolací, predtým ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolania prokurátora a obžalovaného boli podané včas, v lehote stanovenej v § 309 Tr. por., odvolania boli podané oprávnenými osobami v súlade s § 307 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por., odvolanie prokurátora bolo podané v neprospech obžalovaného, odvolania spĺňajú náležitosti § 311 ods. 1, ods. 2 Tr. por.

a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolaní alebo k späťvzatiu podaných odvolaní v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Krajský súd sa dôsledne zaoberal predmetnou vecou, starostlivo zvažoval odvoláciu argumentáciu prokurátora, ako aj obžalovaného vo vzťahu k napadnutému výroku o uloženom treste a po preskúmaní rozsudku súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov podaných odvolaní obžalovaného a prokurátora (do výroku o treste) odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie prokurátora je čiastočne dôvodné a odvolanie obžalovaného vyhodnotil ako nedôvodné. Krajský súd sa stotožnil s odvolacími dôvodmi prokurátora, nakoľko trest uložený obžalovanému rozsudkom súdu prvého stupňa považoval za nedostatočný a neprimerane mierny.

Po splnení prieskumnej povinnosti krajský súd zistil, že okresný súd v rámci procesného postupu rešpektoval a dodržiaval všetky základné zásady trestného konania uvedené v ust. § 2 Tr. por., najmä však zásady zákonného procesu - § 2 ods. 7, práva na obhajobu - § 2 ods. 9, voľného hodnotenia dôkazov - § 2 ods. 12, rovnosti (kontradiktórnosti) - § 2 ods. 14. Odvolací súd teda konštatuje, že súd prvého stupňa dospel k vyhláseniu rozsudku po bezchybnom procesnom postupe v súlade so všetkými procesnými ustanoveniami, ktoré tento proces upravujú.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní využil právo urobiť vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., že je vinný zo spáchania skutku, ktorý mu obžaloba kladie za vinu. V tomto smere bol procesný postup okresného súdu v súlade s ust. § 257 ods. 7 Tr. por. Súd poučil obžalovaného o následkoch vyhlásenia, primerane postupoval podľa ust. § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Tr. por., poučil obžalovaného, že vyhlásenie je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním, okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. a následne so súhlasom prokurátora prijal vyhlásenie obžalovaného podľa § 257 ods. 7 Tr. por. a súčasne rozhodol, že v rozsahu prijatého vyhlásenia obžalovaného o vine dokazovanie nevykoná a vykoná dokazovanie len v rozsahu rozhodnutia o treste. O vine obžalovaného tak bolo právoplatne rozhodnuté súdom prvého stupňa. Vzhľadom na tento procesný postup, ako aj rozsah podaných odvolaní sa odvolací súd otázkou viny nemohol vôbec zaoberať.

Vo vzťahu k rozhodnutiu o treste a jeho výmere prvostupňový súd v čase svojho rozhodovania vykonal dostatočné dokazovanie a zákonným spôsobom a na podklade zisteného skutkového stavu mohol odvolací súd urobiť nové rozhodnutie. S hodnotením zistených skutočností prvostupňovým súdom pre účely uloženia trestu obžalovanému sa krajský súd nestotožnil. Okrem toho, že okresný súd si vytvoril dostatočný skutkový podklad pre rozhodnutie o treste, správne postupoval podľa zásad pre ukladanie úhrnného trestu podľa § 41 ods. 1 Tr. zák. a tiež správne ustálil pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností a pri ich vyváženom počte ukladal trest podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. Uložený trest okresným súdom krajský súd považoval za neprimerane mierny, pretože dostatočne nezohľadňoval závažnosť okolností, za ktorých boli trestné činy spáchané, osobu obžalovaného a možnosti jeho nápravy.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Primárne treba zdôrazniť počet spáchaných trestných činov, t.j. že súd ukladal obžalovanému trest za tri prečiny, najprísnejšie trestným bol prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 2 Tr. zák., za ktorý zákon umožňuje uložiť trest odňatia slobody vo výmere 1 až 5 rokov. Obžalovaný svojím konaním, ktoré je opísané v skutkovej vete výroku napadnutého rozsudku, porušil viacero záujmov chránených Trestným zákonom:

- v zákaze činnosti viedol motorové vozidlo,
- motorové vozidlo viedol pod vplyvom alkoholu, keď dychovou skúškou bolo zistené u obžalovaného 1,14 mg/l alkoholu v dychu, hoci bol za taký čin v predchádzajúcich 24 mesiacoch odsúdený,
- v obci išiel rýchlosťou minimálne 132 km/hod., v dôsledku neprispôsobenia rýchlosti jazdy prešiel s vozidlom do protismernej časti vozovky vľavo, po prejazde chodníkom vozidlo vymrštilo na betónový plot, šúchajúc sa po vrchu plotu vozidlo narazilo do dvoch stromov, náraz ho vymrštil a dopadlo na bočnú pravú stranu,
- spolujazdec utrpel ťažkú ujmu na zdraví s dobou liečenia minimálne 8 mesiacov,

- okrem toho bola spôsobená aj materiálna škoda, ktorá naplnila kvalifikačný znak väčšej škody.

Závažnosť a počet ohrozených a porušených záujmov chránených zákonom - na ochrane života, zdravia osôb i ochrany majetku, rešpektu k rozhodnutiam súdu - následky protiprávneho konania, povaha porušených dôležitých povinností vodičom boli podľa názoru krajského súdu tak vážne, že ani krajský súd neuvažoval o uložení podmienčného trestu odňatia slobody obžalovanému, resp. navrhovaného alternatívneho trestu domáceho väzenia, ale naopak, tieto konkrétne okolnosti viedli odvolací súd k sprísneniu uloženého trestu tak, aby bol zohľadnený účel trestu v rovine individuálnej, ako aj generálnej prevencie.

Je pravdou, že obžalovaný urobil vyhlásenie o vine. Týmto postojom, priznaním a oľutovaním trestnej činnosti si zabezpečil priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zák., čo mu vyvážilo pomer s priťažujúcou okolnosťou, na ktorú musel súd prihliadnuť, a to, že spáchal viac trestných činov podľa § 37 písm. h) Tr. zák.

Ďalej treba dodať, že v minulosti sa obžalovaný dopustil trestného činu rovnakej povahy - prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. (trestným rozkazom Okresného súdu Námestovo, sp.zn. OT/107/2019 zo dňa 12.11.2019, právoplatným 12.11.2019, za ktorý mu bol uložený peňažný trest vo výmere 400,- eur a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 28 mesiacov) a napriek tomu opätovne sadol do motorového vozidla pod vplyvom alkoholu, avšak v tomto prípade už s oveľa závažnejším následkom. Krajský súd tak musel zohľadniť aj osobu obžalovaného a možnosť jeho nápravy, čo sa prejavilo v druhu, ako aj vo výmere trestu odňatia slobody.

Obžalovaný už v minulosti dostal príležitosť od súdu tým, že mu súd ako prvotrestanému páchatelovi uložil peňažný trest - za ohrozujúci prečin - jazdu pod vplyvom alkoholu. Tento druh trestu evidentne nebol dostatočný na prevýchovu obžalovaného. Naopak, spáchanie ďalšej trestnej činnosti je dôkazom toho, že protiprávne konanie obžalovaného má stupňujúcu tendenciu aj pokiaľ ide o početnosť porušených, resp. ohrozených záujmov chránených Trestným zákonom, ako aj následky trestnej činnosti. Uvedené vyjadruje aj postoj obžalovaného k hodnotám chráneným Trestným zákonom, teda svedčí o jeho nezáujme tieto rešpektovať. Vzhľadom na osobu obžalovaného a možnosti jeho nápravy o to dôraznejší musel byť druh a výmera uloženého trestu. Mohlo by sa zdať, že ide o prísny trest, avšak bolo potrebné zvýrazniť tak výchovný prvok trestu na obžalovaného, ako aj represívny účinok trestu a odradiť ho od páchania obdobnej trestnej činnosti. Toto odsúdenie by malo byť pre obžalovaného, ktorý je mladým človekom, zásadným v tom, že si uvedomí nesprávnosť svojho konania a prispeje k jeho úprimnej snahe žiť riadny život. Zároveň zvolený trest má odradiť aj všetkých ostatných potenciálnych páchatelov

od páchania trestnej činnosti, pretože takéto konanie, kombináciu všetkých porušených povinností považoval odvolací súd za mimoriadne nebezpečnú a ohrozujúcu široké okolie miesta činu. Len vplyvom priaznivej súhry okolností nedošlo k závažnejším, resp. nenapraviteľným následkom.

Ako už odvolací súd vyššie uviedol, okresný súd správne ustálil v danom prípade pomer priťažujúcich a poľahčujúcich okolností. Pokiaľ obžalovaný namietal, že okresný súd mal ukladať trest pri prevahe poľahčujúcich okolností a mal priznať poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. k), n) a d) Tr. zák., teda mal prihliadnuť na skutočnosť, že obžalovaný sa pričínil o náhradu škody, napomáhal orgánom činným v trestnom konaní pri objasňovaní trestnej činnosti, resp. spáchal skutok cca 2 mesiace po dovŕšení veku 21 rokov, s takýmto právnym názorom obhajoby sa odvolací súd nestotožnil.

Pokiaľ ide o náhradu škody a priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. k) Tr. zák., v tomto zmysle na jej priznanie sa vyžaduje, aby bola škoda úplne nahradená, teda aby bola nahradená škoda, prípadne odstránené nemateriálne škody, teda aj iné škodlivé následky protiprávneho konania. Najzávažnejším následkom bola v danom prípade ťažká ujma

na zdraví spolujazdca. V tomto smere sám obžalovaný uviedol, že s poškodeným neuzatvoril osobitnú dohodu o náhrade škody a aktuálne prebieha civilné konanie o náhradu škody, teda jednoznačne neboli uspokojené nároky poškodeného v celom rozsahu. Obžalovaný bol aktívny len vo vzťahu k poisťovni, ktorá čiastočne plnila poškodenému, o čom obžalovaný predložil aj doklady a obžalovaný odstránil materiálnu škodu spôsobenú spoločstvu vlastníkov bytov - na plote, tento uviedol do pôvodného stavu. Poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. d) Tr. zák., t.j. že obžalovaný spáchal trestné činy vo veku blízkom veku mladistvého, sa odvíja od formálnej definície tohto pojmu podľa

§ 127 ods. 2 Tr. zák. a neriadi sa úvahou súdu. Táto kategória páchatel'ov je jasne definovaná ako osoba, ktorá dovŕšila osemnásť rok svojho veku a neprekročila dvadsaťjeden rokov svojho veku. Obžalovaný do tejto kategórie nespadal, preto nebolo možné prihliadnuť na túto poľahčujúcu okolnosť.

Súd nezaznamenal takú vlastnú aktivitu obžalovaného, ktorá by napomáhala pri objasňovaní trestného činu, akú predpokladá priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zák.

Zhodnotením vyššie uvedených okolností krajský súd považoval za zákonný, primeraný, spravodlivý a zodpovedajúci zásadám pre ukládanie trestu a účelu trestu podľa § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 24 mesiacov, teda nie na dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Pre zaradenie obžalovaného na výkon tohto trestu boli splnené zákonné podmienky podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák., preto súd zaradil obžalovaného do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Popri tomto treste bolo potrebné obžalovanému uložiť aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu obligatórne podľa § 61 ods. 3 Tr. zák., pretože bol už za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky odsúdený, a to v hornej polovici trestnej sadzby ustanovenej pre tento druh trestu, t.j. prevyšujúci 5 rokov a 6 mesiacov. Trest zákazu činnosti vo výmere 5 rokov a 7 mesiacov uložený okresným súdom túto podmienku spĺňa a krajský súd trest v tejto výmere považuje za postačujúci. V tomto smere sa vyjadrila aj prokurátorka na verejnom zasadnutí.

Pokiaľ obhajoba namietala protichodnosť návrhov prokurátora na uloženie trestu, treba uviesť, že návrh prokurátora na uloženie trestu na hlavnom pojednávaní sa odvíjal od prevahy priťažujúcich okolností, čo by pri základnej trestnej sadzbe za najprísnejší trestný čin podľa § 157 ods. 2 Tr. zák. vo výmere 1 až 5 rokov a zvýšení jej dolnej hranice o jednu tretinu podľa § 38 ods. 4 Tr. zák. predstavovalo zvýšenú trestnú sadzbu vo výmere 28 mesiacov až 5 rokov. Nakoľko prokurátora presvedčil záver prvostupňového súdu ohľadom ustálenia vyrovnaného počtu poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, práve táto skutočnosť vysvetľuje zmenu návrhu prokurátora na uloženie trestu. Predchádzajúce odsúdenie nebolo možné pričítať obžalovanému ako priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák., nakoľko je aj súčasťou kvalifikovanej podstaty trestného činu podľa § 289 ods. 3 písm. a)

Tr. zák. a išlo by o dvojité pričítanie.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.